

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitulvm XXXV. Clericus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

probata non sit, sententia fertur contra a-
ctorem pro Reo.

Dices si mulier hæc matrimonium cum
viro verbis de præfenti non contraxerat, fuit
periura; si autem contraxerat, tunc poste-
rius matrimonium est irritum ac sacrilegum,
ergo necessario conuincitur esse grauis cri-
minis rea.

Resp. ita esse, sed cum nesciatur, nec de
ea ostendi possit, verène, an falsò jurarit,
relinquenda est conscientia suæ, sicut in
textu dicitur. Posterioris partis ratio est
propter suspicionem periurii, vti ex textu
colligitur.

CAPITVLVM XXXV.

Clericus.

PARAPHRASIS.

Aliquis Clericus iurauit, quòd statuta Ec-
clesiæ suæ edita seruare vellet; post ali-
quot verò annos per idem, quod antea
præstitit iuramentum, promisit se serua-
turum esse statutum, quòd postea editum
erat. Hoc casu resp. Gregor. IX. licet
is malè fecerit, statutum transgrediendo,
tamen ex vi iuramenti ad eius obligatio-
nem non teneri, neque ad obseruationem
obligatum.

SUMMARIUM.

1. Non potest aliquis facere, vt iuramentum
ante præstitum ultra limites materiæ suæ ex-
tendatur.

NOT. Vnicum. Non potest aliquis effi-
cere, vt iuramentum antè præstitum
ultra limites materiæ suæ extendatur, exem-
plum habes hæc: aliquis iurauit, quòd statu-
ta Ecclesiæ suæ seruabit, is promittendo ef-
ficere non potest, vt virtute prioris iuramen-
ti obligetur ad statuta, quæ post iuramen-
tum edita sunt. Si tamen intentionem ha-
beat, id denuò jurandi, ita vt sicut priùs ju-
rârat se seruaturum statuta, quæ ante erant,
ita jã jurare velit in statuta, quæ postea facta
sunt, tunc obligatur non ex iuramento prio-

re, sed posteriore. Veruntamen hoc casu
non extendit iuramenti prioris obligatio-
nem, sed aliud iuramentum edit simile prio-
ri; idem cernere est in voto, si jurâsti, te om-
nibus diebus veneris jeiunaturum, non
potes efficere, vt obligatio voti prioris ex-
tendatur etiam ad dies Sabbathi, potes ta-
men aliud votum edere, quo obligari velis
ad jeiunandum in Sabatho, vti antè te obli-
gâras ad jeiunandum die veneris.

Quæritur. Vtra intentio in dubio præfe-
renda sit? videri potest eam præferendam
esse, quòd voluerit obligari ex primo iura-
mento, ita vt intentio effectum non ha-
beat, propterea quòd iuramentum strictè
interpretandum sit. *arg. c. Cùm Clerici. de
verb. sigf.* Sed contrarium placet, præsumen-
dum esse, quòd nimirum posteriorem in-
tentionem habuerit, ita vt obligetur ex nouo
iuramento. Nam actus potiùs intelligi de-
bet, ita vt valeat, quàm vt pereat. *c. Abbat.
25. de verb. signif. & potiùs præsumi debet,*
quòd aliquis se obligare voluerit modò pos-
sibili, quàm impossibili, cum impossibilem
nulla sit voluntas.

Ad motium contrarium dico, si ad sit
aliqua obligatio iuramenti, eam in dubio
restringendam potiùs esse, non extenden-
dam: at verò si constet, quòd aliquis volue-
rit se iuramento obligare, tum is modus in
dubio præferri debet, secundum quem obli-
gatio subsistit, & idem dicendum de voto,

CAPITVLVM Vltimum.

Iuramentum.

PARAPHRASIS.

Quando Iudex parti iuramentum defert, ab
ea reculari non potest, sin autem pars par-
ti iuramentum deferat, pars, cui defertur
iuramentum, recusare potest vel referre,
in actione tamen famosâ Reus conuen-
tus iuramentum referre non potest.

SUMMARIUM.

1. Iuramentum litis decisuum, à iudice obla-
tum parti, ab ea præstandum est, nisi causam
justam